

KASVILLISUUS

Kansallispuiston metsät ovat enimmäkseen kuusivaltaisia tuoreita ja lehtomaisia kankaita. Pieliseen laskevien purojen varsilla ja kalliojyrkänteiden juurilla on myös reheviä lehtoja. Karumpia kasvupaikkoja on vaarojen lakialueilla ja länsirinteillä. Koivuvaltaiset kaskimetsät, ahot ja luonnonniityt tuovat vaihtelua Kolin luontoon.

Kolin kansallispuistossa esiintyy monia uhanalaisia kasvilajeja, joista tärkeimmät kasvavat lehdoissa ja rehevillä lettoasoilla.

ELÄIMET

Alueen eläinkanta on tyypillinen pohjoiskarjalainen. Yleisimmät lintulajit ovat peippo, pajulintu, hippiäinen ja harmaasieppo.

Vanhoissa metsissä viihtyvät mm. metso, idänuunilintu, peukaloinen sekä uhanalainen pohjantikka. Kuikka sekä monet sorsa- ja lокkilinnut edustavat alueen vesilinnustoa.

Säännöllisesti esiintyviä nisäkkäitä ovat hirvi, kettu, näätä, ilves ja jänis. Karhu liikkuu satunnaisesti alueella. Uhanalainen liito-orava elelee vanhoissa sekametsissä, joissa on haapoja tikankoloineen.

Kolilla esiintyy myös erittäin uhanalaisia selkärangattomia. Tärkeimmät lajit ovat ainoastaan Kolilta löydetty harmaasulkukotilo sekä suomenpuukärpänen, jota tavaan vain Kolilla ja Lammilla.

ASUTUS- JA KULTTUURIHISTORIA

Kaskitalouteen perustunut asutus vakiintui Pielisen alueella 1400-luvun lopulla. Kolin vaarojen seutu oli kuitenkin pitkään asumaton erämaata ja Kolia pidettiin pelottavana ja kunnioitusta herättävänä uhripaikkana. Vasta 1700-luvulla asutus levisi myös vaarojen liepeille. Näiltä ajoilta ovat kaskeaminen ja metsälaidunnus jatkuneet aina 1900-luvun alkupuolelle saakka.

Viime vuosisadan vaihteessa kansallisromantiikka synnytti vahvan karelianismin kauden, jolloin Kolin maisemat innoittivat monia tunnettuja kirjailijoita, kuvataiteilijoita ja säveltäjiä. Samoihin aikoihin Koli tuli myös yleiseen tietoon matkailunähtävyytenä.

TUTKIMUS KOLILLA

Huomattavien luonnonsuojellisten, geologisten ja maisemallisten arvojensa johdosta Kolin alue tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia eri tieteenalojen tutkimukseen.

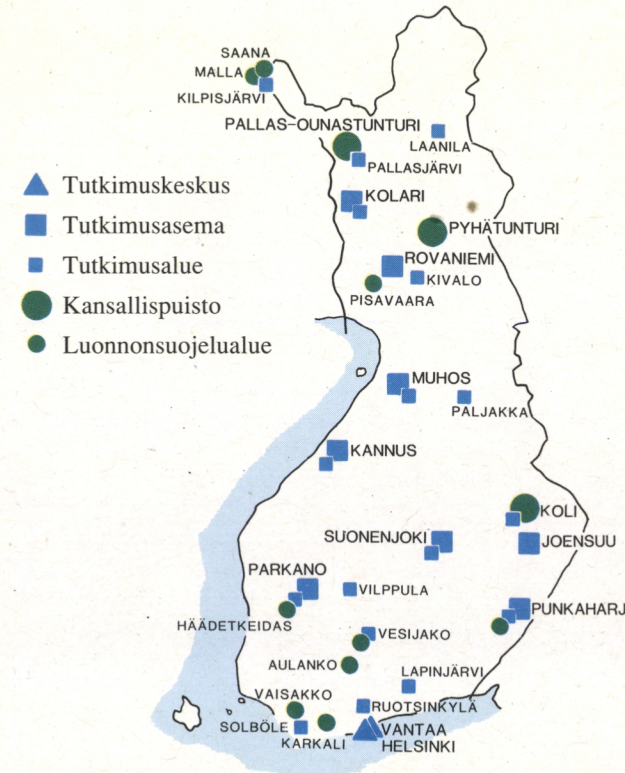
Perusselvitykset metsistä, kasvillisuudesta ja eläimistöä antavat tietoa alueen ekologiasta. Aineisto kerätään luonnonvaratietokantaan, joka palvelee myös muiden luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön tutkimusta. Uhanalaisten kasvi- ja eläinlajien tutkimusten perusteella laaditaan hoitosuunnitelmia lajien säilymiseksi. Vaarojen kallioperän geologinen tutkimus on ollut vilkasta.

Kolilla on kehitetty metsäsuunnittelun menetelmiä, joissa mm. maisema ja metsän eri käyttömuodot voidaan ottaa entistä paremmin huomioon. Kaskitalouden luomia luonnontyyppejä ja perinnemaisemia ylläpidetään kaskia polttaen ja viljellen sekä ahokasvillisuutta niittäen – Kolin ahot kuuluvat kansainväliseen Project Silva -tutkimusohjelmaan.

METSÄNTUTKIMUSLAITOS METLA

METLA on vuonna 1917 perustettu maa- ja metsätalousministeriön alainen tutkimuslaitos. METLA ratkaisee metsiä koskevia ongelmia tutkimuksen keinoin. Tutkimuksen painoaloja ovat metsien terveydentilan ja metsäluonnon monimuotoisuuden sekä metsien monikäytön ja puuvarojen vajaakäytön tutkimukset.

METLA käsittää Helsingin ja Vantaan tutkimuskeskukset sekä kahdeksan tutkimusasemaa eri puolilla Suomea. Pitkäaikaisten tutkimusten jatkuvuuden turvaamiseksi METLalla on hallinnassaan tutkimusmetsiä noin 140000 hehtaaria, joista lähes 70 000 hehtaaria on luonnonsuojelualueita.

Tutkimusmetsäpalvelu 1995

SUOMI

KOLIN KANSALLISPUISTO

KOLIN KANSALLISPUISTO

Kolin kansallispuisto sijaitsee Pohjois-Karjalassa Pieli- sen länsirannalla. Alueen rauhoituksen tarkoituksena on Kolin kansallismaiseman ja vaara-alueen vanhojen met- sien suojelu sekä kaskikulttuurin luomien kasviyhdys- kuntien ylläpitäminen. Kolin näkymät tunnetaan yhtenä Suomen kauneimmista maisemista.

Kansallispuiston pinta-ala vesistöineen on 1137 hehtaaria. Puisto on tarkoitettu laajentaa noin 2500 hehtaarin suuruiseksi. Laajennus tuo rauhoituksen piiriin vaara- jaksoon kuuluvia, luonnon- ja maisemansuojelun kan- nalta arvokkaita alueita.

GEOLOGIA JA MAISEMA

Kolin vaarat ovat muinaisen vuorijonon, Karelidien, jään- teitä. Karelidit muodostuivat lähes 2000 miljoonaa vuotta sitten, kun paksut hiekkakivikerrostumat kivettyivät ja poimuttuivat mannerlaattojen työntyessä vastakkain. Samalla syntyneet kovat kvartsiitit ovat kestäneet ympä- ristöönsä paremmin jääkausien kulutusta ja rapautumista ja ovat siten jääneet korkeammiksi muodostaen nykyiset Kolin vaarat. Vaarajonon ja samalla koko Etelä-Suomen korkein kohta, Ukko-Koli, kohoaa 347 metriä merenpin- nan ja 253 metriä Pieli- sen yläpuolelle.

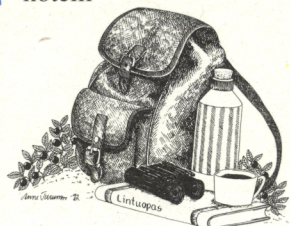
Alue vapautui mannerjäätiköstä noin 9000 vuotta sit- ten. Jääkausi muovasi monia Kolin alueelle tunnusomai- sia piirteitä. Näitä ovat mannerjäätikön vetäytyessä muo- dostuneet harjut, joista merkittävin on Pieli- sen järvi- niemen keskeisesti vaikuttava Herajoen-Hiekkani- emen harjujakso.

Jääkauden jättämiä jälkiä Kolin vaarajakson korkeim- missa osissa ovat silokalliot ja niiden pinnan kourut ja uurteet. Laet koostuvat mannerjäätikön liikkeen suuntaisista rinnakkai- sista kallioselänneistä, joiden koillissivuilla on muodos- tunut jyrkänneitä ja väliin rotkomaisia laaksoja.

KARTTAMERKIT

- kansallispuisto
- laajennusalue
- retkipolku
- opastuspaikka
- paikoitusalue
- tulentekopaikka
- wc
- mairinnoisuuspaikka
- uimaranta
- satama
- hotelli

OHJEITA KÄVIJÖILLE

Sallittua

- liikkuminen jalan, hiihtäen ja Pieli- sellä vesikulkuneuvoilla
- marjastus ja ruokasienien poimiminen

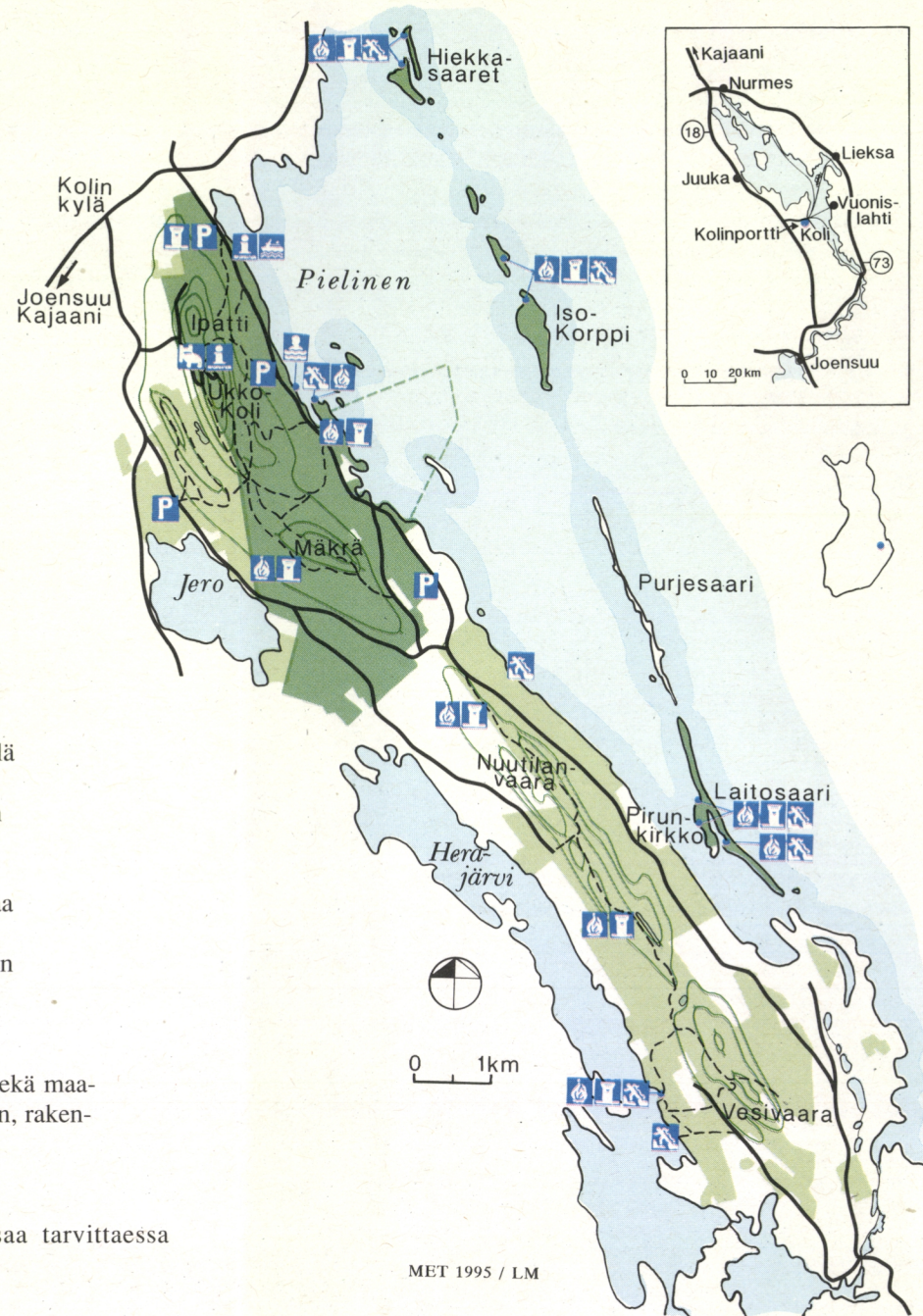
Rajoitettua

- moottoriajoneuvoja ja polkupyöriä saa käyttää vain teillä
- tulenteko on sallittu vain tarkoitukseen osoitetuilla paikoilla

Kiellettyä

- roskaaminen, eläinten häiritseminen sekä maa- perän, kasvillisuuden ja muun luonnon, raken- nelmien tms. vahingoittaminen
- leiriytyminen

Yksityiskohtaisen järjestyssäännön saa tarvittaessa METLAs- ta.

RETKEILY JA OPASTUS

Kansallispuistoon tutustuu parhaiten patikoimalla. Retkeilijällä on valittavanaan useita maastoon merkittyjä polkuja, joiden lähtöpaikka on kansallispuiston opastus- taululla Ylä-Kolilla, Hotelli Kolin vieressä. Maksullista polkukarttaa on saatavana Metsätutkimuslaitoksen toimi- paikoilla, Hotelli Kolilla ja Kolinportilla. Alueella on useita tulentekopaikkoja.

Talvella puistossa on latureittejä, joiden pituudet vaihtelevat kolmesta kahdeksaan kilometriin. Lisäksi Kolilta on yhdysladut Kopravaaran ja Loma-Kolin laduille.

Kansallispuiston opastuspaikka on Hotelli Kolin au- lassa. Ahmovaarassa Joensuu-Kajaani-tien (valtatie n:o 18) varressa Kolin risteyksessä on Kolinportin luonnon- suojelun tietopaikka, jossa esitellään Kolin kansallis- puiston lisäksi myös muita Pohjois-Karjalassa sijaitsevia luonnonsuojelu- ja retkeilyalueita.

KULKUYHTEYDET

Maantieyhteydet kansallispuistoon näkyvät oheisesta kartasta. Julkisilla kulkuneuvoilla liikkuva pääsee Kolille linja-autolla Joensuun ja Kajaanin suunnista. Kesäisin alueelle on laivayhteys Joensuusta, Lieksasta, Nurmek- sesta ja Vuonilahdesta. Lieksaan liikennöi autolautta.

KARTAT

- Suomen tiekartta GT 9, 1:200 000
- Matkailukartta Pohjois-Karjala, 1:200 000
- Ulkoilukartta Lieksa Koli Ruunaa, 1:30 000
- Peruskartat n:o 4313 08-12, 1:20 000
- Kolin retkipolut, 1:20 000

LISÄTIETOJA

Metsätutkimuslaitos METLA

- Kolin kansallispuisto, (973) 672 205
- Joensuun tutkimusasema, (973) 151 4000
- Tutkimusmetsäpalvelut, Vantaa (90) 857 051

